

کاشف حفره ازون درگذشت

دانشمند سازمان بریتانیایی نقشه برداری قطب جنوب که در شناسایی حفره لایه ازون بر فراز قطب جنوبی زمین سهمیم بود، در 82 سالگی درگذشت.

دانشمند سازمان بریتانیایی نقشه برداری قطب جنوب که در شناسایی حفره لایه ازون بر فراز قطب جنوبی زمین سهمیم بود، در 82 سالگی درگذشت.

به گزارش خبرگزاری مهر، دکتر جو فارمن مقاله کشف حفره ازون را همراه برایان گاردینر و جان شانکلین در مجله نیچر در سال 1985 منتشر کرد.

این تحقیق الهام بخش پروتکل موترال بود، توافق بین المللی که تولید کلروفلوئوروکربن در سراسر جهان را کنترل می کند.

دکتر فارمن پس از این کشف خود جوایز بسیاری دریافت کرد.

آلن رادگر مدیر موقت سازمان بریتانیایی نقشه برداری قطب جنوب اظهار داشت: "جو" فیزیکدان برجسته ای بود و کارش شیوه نگرش ما به جهان طبیعی را تغییر داد. وی پس از کشف حفره ازون به سفیر پرتکاپوی سیاره ما تبدیل شد.

دکتر فارمن در بیست و پنجمین سالگرد کشف حفره ازون گفت: محیط زیست هنوز هم از طرق بسیار درحال صدمه دیدن است. وی سیاستمداران را برای ناکامی در اشاره به موضوعاتی چون تغییرات جوی مورد انتقاد قرار داد و اظهار داشت که افزایش انتشار دی اکسید کربن کاملاً احمقانه است.

وی همچنین شیوه پرداختن به علوم جوی را مورد انتقاد قرار داده بود.

دکتر فارمن پس از فارغ التحصیلی از دانشگاه کمبریج، در سال 1956 به عنوان مأمور علمی در سازمان نقشه برداری جزایر فاکلند که نام پیشین سازمان بریتانیایی نقشه برداری قطب جنوب بود، منصوب شد.

وی در سال 1969 به عنوان رئیس واحد فیزیک این سازمان در دانشگاه ادینبورو منصوب شد و به عنوان رئیس کرسی فیزیک در سال 1976 به کمبریج بازگشت و در آن زمان توجه وی به نظارت کردن بر لایه ازون بر فراز قطب جنوب جلب شد.

آخرین سفر وی به قطب جنوب در سال 1990 درست پیش از بازنشستگی بود.

فارمن گاردینر و شانکلین مقاله اولیه خود را در 16 می 1986 در مجله نیچر منتشر کرده بودند. آنها در این مقاله اندازه ازون را در استراتوسفر، حدود 22 کیلومتری زمین توصیف کرده و تحلیل سریع غلظت ازون را در بهار قطب جنوب نشان داده بودند.

لایه ازون سالانه کوچک تر از پیش می شود. به طوری که آمار ناسا در 13 سپتامبر 2007 نشان داد که حفره ازون به اوج خود رسیده است و تنها می تواند 25.1 میلیون کیلومتر مربع (یعنی به قاره ای به اندازه آمریکای شمالی) را پوشش دهد. حفره لایه ازون در قطب جنوب به بیشترین حد خود رسیده و علت این پدیده نیز ورود کلرهای موجود در مواد شیمیایی ساخته شده توسط انسان ها به استراتوسفر است.

محدودیت های سخت گیرانه برای تولید کلروفلوئوروکربن باعث شده است که سازمان جهانی هواشناسی به این نتیجه برسد که حفره ازون تا سال 2045 بهبود خواهد یافت، اما ناسا می گوید که دو سوم لایه ازون تا سال 2065 نه تنها بر فراز قطب جنوب، بلکه در همه جای زمین نابود خواهد شد.